

(<https://labaula.org>)

BLOG

DOCUMENTAR A L'ESCOLA BRESSOL

📅 febrer 5, 2020(<https://labaula.org/2020/02/05/>)

Documentar significa visibilitzar i posar en valor la tasca educativa i els processos d'aprenentatge dels infants. Així mateix, és un recurs que ens permet avaluar i repensar la nostra tasca educativa alhora que també en permet comunicar i transmetre una cultura d'escola i una visió determinada d'infant i d'educació. Aquesta mirada és la que ens dota d'identitat i d'intencionalitat pedagògica, pel que el procés de documentació ha de ser sempre planificat i focalitzat en aquesta intencionalitat.

Algunes definicions que trobem sobre el fet de documentar són:

“La documentació pedagògica és concebuda com un procés que
visibilita i reconstrueix l'aprenentatge”.

Karina Vitarroel (2016)

“Recollida sistemàtica (a través de diapositives, fotografies, panells, vídeos, paraules dels infants, productes gràfics) dels processos educatius. És una espècie de crèdit o testimoni (visual, audiovisual o escrit) que dona identitat i gruix cultural a la pròpia escola i als qui l'habiten. Els documents són les proves (testimonis documentals) que fan respectable el treball amb els infants i el dignifiquen donant-li memòria i consistència històrica”.

Alfredo Hoyuelos (2007)

“La documentació obre pas a la visibilitat de les persones i els processos, permet construir identitat, història i memòria”.

Meritxell Bonàs (2007)

Recollint les aportacions que ens donen aquestes definicions trobem els següents conceptes relacionats amb el fet de documentar a l'escola:

- **Visibilització:** en un sentit de donar visibilitat del fet educatiu, però també de posar en relleu i dotar-lo d'importància i

transcendència.

- **Observació (https://labauca.org)** de l'aprenentatge: a través de

documentar els processos que desenvolupen els infants envers la relació amb l'entorn, objectes i situacions educatives a nivell individual o grupal i els processos d'interacció i de construcció conjunta d'aprenentatges, posant en valor els processos que construeixen coneixement a partir d'un diàleg i de les aportacions individuals que creen i afavoreixen aprenentatges. Documentar aquests processos ens ajuda a posar llum i a focalitzar la manera que tenen els infants de construir els seus aprenentatges i ens ajuden a nosaltres a interpretar els entorns educatius més òptims per anar-hi en consonància.

- **Recollida sistemàtica:** la documentació sense finalitat prèvia i sense una planificació i enfocament no ens aportarà els elements que necessitem com a escola i com a educadores. Ens cal planificar i ser sistemàtiques en la documentació, enfocant l'objecte de l'observació i determinant-ne el què, el per què, el per a què, el com i el quan de la documentació.
- **Processos educatius:** Els processos educatius són aquells que permeten evolucionar d'un estadi de coneixement a un altre a través de diferents mecanismes i recursos dels que disposa la persona i a través d'una interacció amb l'entorn. Fixar la mirada en aquests processos, que són únics en cada persona, ens permet a nosaltres assolir un coneixement preciós sobre els infants i les seves individualitats i característiques i, alhora, ens permet poder extreure'n les variables comunes per tal de facilitar unes intervencions grupals i uns plantejaments que responguin a les diferents necessitats.
- **Identitat i gruix cultural:** Com a escola tenim una identitat específica i única que es configura a través de les diverses mirades envers els infants i a l'educació que aportem educadores, famílies i comunitat, i els propis infants a través dels seus processos d'aprenentatge. Aquesta identitat ha de

traspasar les idees o creences individuals i unificar-se en una cultura (http://centra.la.org) al ha de transcendir i s'ha de fer observable a través de la documentació.

- **Construir identitat, història i memòria:** la documentació ha de ser la petja de l'escola, aquell element que explicita la tasca educativa i que va configurant i visibilitzant la manera de ser, de fer i d'entendre l'educació i la infància de la nostra escola. Aquesta petja, recollida en un moment i amb uns condicionants determinats, s'ha d'anar podent reproduir a partir de noves plasmacions i reculls que permetin sumar i acabar confeint una imatge determinada tant per assentar les pròpies intencionalitats educatives com per comunicar i donar a conèixer les nostres singularitats.

Així doncs, la pràctica de l'observació sistemàtica i la documentació pedagògica són eines imprescindibles que permeten:

- Donar visibilitat als processos d'aprenentatge dels infants.
- Analitzar les pròpies pràctiques educatives prenent qualsevol aspecte pedagògic dut a terme a l'escola per a la seva observació, anàlisi i modificació, amb sentit i coherència.
- Comunicar qualsevol procés de la pròpia comunitat educativa mentre està passant, ja que sinó estaríem fent una simple memòria.

Per tal de seguir una estructura que ens permeti iniciar-nos en la documentació (https://labau-la.org) seguir els següents passos:

- Què ens proposem? Volem afinar la mirada respecte a les observacions dels processos i vivències dels infants? Volem tenir més elements d'anàlisi i avaluació de la nostra tasca? Volem comunicar el nostre tarannà d'escola a través de documentar el treball realitzat als diferents ambients o espais? Segons el què responguem en aquesta pregunta ens permetrà planificar l'observació i documentació de la mateixa, tot enfocant els elements i els objectes a documentar. En el cas que vulguem utilitzar la documentació per als diversos àmbits plantejats, caldrà que els especifiquem i analitzem per separat primerament i, després, si és el cas, ja buscarem les confluències que ens permetin globalitzar o generalitzar la documentació feta. En tot cas, cal que ens plantejem uns interrogants previs que són els que mitjançant la documentació intentarem resoldre. Es tractaria de formular hipòtesis que ens permetin indagar i investigar en els processos d'aprenentatge, en les nostres intervencions, en la nostra mirada o la de les famílies, segons la nostra principal motivació.
- En funció de la resposta que haguem donat en el punt anterior caldrà que ens plantejem quin serà l'objecte de la nostra mirada per tal d'obtenir informació respecte a les nostres hipòtesis de treball. Què observarem? En quins moments? Des de quin rol ho recollirem? Es tracta de resoldre com focalitzem la mirada que ens permeti realitzar una recerca orientada a una hipòtesi.
- A partir d'aquesta focalització de la mirada, caldrà que reflexionem sobre les eines que utilitzarem i que ens poden ser més útils per a copsar i plasmar la informació. I planificar la recollida i la documentació de les observacions a realitzar.
- A partir d'aquesta recollida sistemàtica, també haurem de preveure els moments per a analitzar i interpretar la

documentació recollida. Podem establir anàlisis individuals i
i hipòtesis que ens haguem formulat en l'estadi
inicial.

- Finalment, seria el moment de replantejar-nos actuacions, de poder formular canvis que s'ajustin a les interpretacions i reflexions que haguem realitzat. És a dir, tot el procés s'ha de retroalimentar amb les nostres actuacions i intervencions i ha de suposar que la informació que extraïem de la documentació ens permet prendre decisions cap a la millora i cap a l'ajust a les necessitats d'infants i famílies.

(htt
ps:/
/w
ww.

Compartir

you
tub (htt
e.c ps:
om //t
/ch wit
ann ter.
el/ co
UC m/l
ZvP a_b
66x aul

MOLTA GENT PETITA, EN LLOCS PETITS, FENT PETITES COSES,
PODEN CANVIAR EL MÓN.

Proverbi africà

Ar
H8e
A)

LABAU
-LA

(<https://labaula.org>)

@la_baula

Follow

**Nothing to see here -
yet**

When they Tweet, their Tweets will show up here.

[View on Twitter](#)

Inscriu-te al butlletí i et regalem un ebook!

Nom *

Correu electrònic *

Subscriu-me